

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจพฤติกรรมการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาอิสลามของครูอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

การวิจัยนี้ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี ทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 295 โรงเรียน ครูผู้สอนอิสลามศึกษาทั้งหมด จำนวน 345 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี ทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 292 โรงเรียน ครูผู้สอนอิสลามศึกษาทั้งหมด จำนวน 185 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มขนาดของตัวอย่างตามสูตรของ ยามาเน่ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546 : 141)

สูตรดังกล่าวคือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ซึ่งในที่นี้	n	คือ	ขนาดของตัวอย่างที่สุ่ม
	N	คือ	ขนาดประชากรทั้งหมด
	e	คือ	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{345}{1 + 345(.05)^2} \\ &= \frac{345}{1.86} \\ &= 185.48 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น ขนาดของตัวอย่างที่สุ่ม (n) คือ 185 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจพฤติกรรมการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาอิสลาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอน การสอนตรงตามสาขาที่เรียนมา สาขาวิชาเอก ที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาตามทัศนะของนักปราชญ์มุสลิม จำแนกออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการสอน ขั้นตอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และขั้นสรุปผลและประเมินผลการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540 : 185) มี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวทางแก้ไข ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด

3.3 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ คือ

3.3.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาของครูผู้สอน นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.2 กำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และนิยามศัพท์ตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.3.3 นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาและร่วมมือกับอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงร่างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งเชิงเนื้อหา (Content Validity) และเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรปรับปรุง แก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย จำนวน 3 คน

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out)

3.3.5 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 30 คน นำผลการทดลองมาใช้คำนวณหาค่าความเที่ยง (Validity) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Lee J. Cronbach (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125)

3.3.6 ปรับปรุงเครื่องมือที่ได้จากการทดลองแล้ว นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาอิสลามในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 สร้างแบบสำรวจ / แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาอิสลาม

3.4.3 สำรวจรายชื่อโรงเรียน และจำนวนครูอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1

3.4.4 ขอนหนังสือแนะนำตัว และขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยอิสลาม คณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.4.5 จัดส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4.6 นำผลการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว จัดเรียงลำดับแบบสอบถาม ลงรหัส ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์ตามลักษณะข้อมูลแต่ละตอน ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (%)

3.5.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

มีการแปลผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตอนที่ 2 นำมาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาอิสลามของครูอิสลามศึกษา ตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน และการสอนตรงตามสาขาที่เรียนมา วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

3.5.4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด ตอนที่ 3 นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการนำข้อมูลที่ได้มาหาความถี่ของเนื้อหาที่สอดคล้องกัน และสรุปเป็นคำร้อยละ และบรรยายสรุปเป็นความเรียง

Prince of Songkla University
Pattani Campus